

ผลของการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน
โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่มี ต่อทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*
THE EFFECTS OF COMMUNITY-BASED ENGLISH LANGUAGE LEARNING FOR DAILY
LIFE COMMUNICATION ON THE COMMUNICATION SKILLS OF GRADE 6 STUDENTS

พิทยา พันระไชย

Pittaya Pantachai

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ บุรีรัมย์ ประเทศไทย

Faculty of Education, Buriram Rajabhat University, Buriram, Thailand

Corresponding author E-mail: pittaya.pc@bru.ac.th

Tel: 092-758-5499

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) เปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านสะแก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภายหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49) โดยทักษะด้านการฟังมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ทักษะด้านการเขียน การพูด และการอ่าน ตามลำดับ 2) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 25.47$, S.D. = 1.92) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 13.20$, S.D. = 2.18) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t(14) = 22.38$, $p < .001$) และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39)

คำสำคัญ: ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน, ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Abstract

This study aimed to: 1) Examine the levels of English communicative skills in listening, speaking, reading, and writing among Grade 6 students after participating in community-based learning; 2) Compare the students' English communicative skill scores before and after the learning intervention;

*Received August 1, 2026; Revised August 30, 2026; Accepted September 23, 2026

and 3) investigate the students' satisfaction with the learning activities. The sample consisted of 15 Grade 6 students from Wat Ban Sakae Sam School, under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, located in Sakae Sam Subdistrict, Mueang Buriram District, Buriram Province. The participants were selected through cluster random sampling, with the school serving as the sampling unit. The research instruments comprised: 1) Learning management plans; 2) An English communicative skills test; 3) An assessment form for English communicative skills in listening, speaking, reading, and writing; and 4) a satisfaction questionnaire. The data were analyzed using the mean, standard deviation, and paired-samples t-test. The findings revealed that: 1) After the learning intervention, the students' overall English communicative skills were at a very high level ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49). Listening had the highest mean score ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51), followed by writing, speaking, and reading, respectively; 2) The students' mean posttest score ($\bar{X} = 25.47$, S.D. = 1.92) was significantly higher than their mean pretest score ($\bar{X} = 13.20$, S.D. = 2.18), at the .05 level, $t(14) = 22.38$, $p < .001$; and 3) The students' overall satisfaction with the learning activities was at the highest level ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39).

Keywords: English for Communication, Community-Based Learning, English Communication Skills, Grade 6 Students

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ อีกทั้งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างทางภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมโลก ตลอดจนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) นอกจากนี้ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) ยังให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้บุคคลสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น รวมทั้งปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างเหมาะสม (UNESCO, 2025) สำหรับประเทศไทย ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้รับการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กำหนดเป้าหมายให้คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ควบคู่กับการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น ตลอดจนมีนิสัยรักการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทต่อการติดต่อสื่อสาร การใช้อินเทอร์เน็ต การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ย่อมมีโอกาสในการเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น (ธนาภัสร์ สนธิรักษ์ และคณะ, 2566) อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ยังอยู่ในระดับที่ควรได้รับการพัฒนา ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แสดงให้เห็นว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2567 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 26.88 และในปีการศึกษา 2568 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.00 แม้ว่าคะแนนเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.12 แต่ยังต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาความรู้และความสามารถ

ด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนในพื้นที่ ทั้งนี้ ผลการทดสอบ O-NET เป็นข้อมูลที่สะท้อนความสามารถด้านภาษาอังกฤษในภาพรวม แต่ยังไม่ครอบคลุมการประเมินทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในสถานการณ์จริงทั้งหมด

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านสะแกชำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์และโครงสร้างประโยคพื้นฐานได้บางส่วน แต่ยังมีข้อจำกัดในการนำภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะการฟังเพื่อจับใจความ การพูดโต้ตอบ การอ่านข้อมูลจากสิ่งใกล้ตัว และการเขียนข้อความสั้น ๆ นักเรียนบางส่วนขาดความมั่นใจ ไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษ และมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนค่อนข้างจำกัด นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่ยังอิงเนื้อหาและสถานการณ์จากหนังสือเรียน ซึ่งบางส่วนไม่สอดคล้องกับประสบการณ์ วิถีชีวิต และสภาพแวดล้อมของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ภาษาอังกฤษกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน ปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากเป็นช่วงปลายของระดับประถมศึกษาและเป็นช่วงเตรียมความพร้อมเข้าสู่การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นักเรียนจึงควรมีพื้นฐาน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการจดจำคำศัพท์ หลักไวยากรณ์ การแปลข้อความ และการทำแบบฝึกหัดเพียงอย่างเดียวอาจยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ผู้เรียนจึงควรได้รับโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษผ่านสถานการณ์ที่มีความหมายและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เช่น การแนะนำตนเองและครอบครัว การซื้อขายสินค้า การบอกเส้นทาง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ตลอดจนการนำเสนออาชีพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชน Canale, M. & Swain, M. ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการสื่อสาร โดยอธิบายว่า การใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้อาศัยเพียงความรู้ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงความเข้าใจบริบททางสังคม และความสามารถในการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ (Canale, M. & Swain, M., 1980) ขณะที่ Richards, J. C. อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการปฏิบัติภาระงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูล การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการสื่อสาร การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง มากกว่าการเรียนรู้กฎภาษาโดยแยกออกจากบริบทของการใช้ภาษา การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากเป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาในหลักสูตรเข้ากับบุคคล สถานที่ อาชีพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน การใช้สิ่งใกล้ตัวเป็นเนื้อหาและสถานการณ์ในการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิม และมองเห็นแนวทางการนำภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารเกี่ยวกับตนเองและชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม (Richards, J. C., 2006) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของ Vygotsky, L. S. ซึ่งอธิบายว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและประสบการณ์ที่มีความหมาย เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จากบริบทที่คุ้นเคย จะช่วยให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิม เกิดความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ดียิ่งขึ้น (Vygotsky, L. S., 1978)

จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยด้านการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ชุดกิจกรรม เกม หรือสื่อการเรียนรู้ และมีมุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อจำกัดในการนำบริบทของชุมชนมาออกแบบเป็นเนื้อหาและสถานการณ์การสื่อสารอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในบริบทของโรงเรียนและชุมชนเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังขาดข้อมูลที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสามารถพัฒนาทักษะ

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวม และส่งเสริมความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้เพียงใด ประเด็นดังกล่าวจึงเป็นช่องว่างของการวิจัยที่ควรได้รับการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านสะแกชำ โดยนำบุคคล สถานที่ อาชีพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาในชุมชนมาใช้เป็นเนื้อหาและสถานการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างเชื่อมโยงกัน รวมทั้งเปรียบเทียบทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน และเป็นแนวทางให้ครูนำบริบทของชุมชนมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และมีความหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
2. เปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันภายใต้บริบทชุมชนที่มีต่อทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขตตำบลสะแกชำ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านสารภี โรงเรียนประชาสวัสดิวิทยา โรงเรียนวัดบ้านสะแกชำ โรงเรียนบ้านตลาดควาย และโรงเรียนบ้านฝาง มีนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งสิ้น 516 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านสะแกชำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในตำบลสะแกชำ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มจากโรงเรียนในเขตตำบลสะแกชำ จำนวน 5 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 4 ประเภท ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จำนวน 8 แผน รวมระยะเวลา 24 ชั่วโมง พัฒนาขึ้นโดยบูรณาการแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื้อหาครอบคลุมเรื่องตนเอง ครอบครัว โรงเรียน อาชีพ สถานที่สำคัญ และวิถีชีวิตในชุมชน ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 2) แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 3) แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารชนิดมาตราส่วนค่า 5 ระดับ ใช้ประเมินความสามารถด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ระหว่างการจัดกิจกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันภายใต้บริบทชุมชน จำนวน 8 แผน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง
3. ระหว่างดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรม ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม

5. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

6. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์คะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (Paired Sample t-test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชน เป็นฐาน

ผู้วิจัยประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้

ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การฟัง	4.58	0.51	ดีมาก
การพูด	4.36	0.60	ดี
การอ่าน	4.28	0.57	ดี
การเขียน	4.41	0.54	ดีมาก
รวม	4.41	0.49	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะ การฟัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51) รองลงมา ได้แก่ ทักษะการเขียน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.54)

ทักษะการพูด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.60) และทักษะการอ่าน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ โดยทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จำนวน 8 แผน รวม 24 ชั่วโมง โดยใช้แบบทดสอบคะแนนเต็ม 30 คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ผลต่างค่าเฉลี่ย	95% CI ของผลต่าง	t	df	p	Cohen's d
ก่อนเรียน	15	30	13.20	2.18						
หลังเรียน	15	30	25.47	1.92	12.27	[11.09, 13.45]	22.38	14	< .001**	5.78

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภายหลังการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 25.47$, S.D. = 1.92) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 13.20$, S.D. = 2.18) โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.27 คะแนน และมีช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของผลต่างอยู่ระหว่าง 11.09 - 13.45 คะแนน เมื่อทดสอบด้วยสถิติค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และมีขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก แสดงให้เห็นว่าภายหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	กิจกรรมมีความสนุกและน่าสนใจ	4.93	0.26	มากที่สุด
2	เนื้อหาสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน	4.87	0.35	มากที่สุด
3	นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษจริง	4.80	0.41	มากที่สุด
4	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.73	0.46	มากที่สุด
5	นักเรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น	4.67	0.49	มากที่สุด
6	นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อน	4.87	0.35	มากที่สุด
7	สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.41	มากที่สุด
8	เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน	4.87	0.35	มากที่สุด
9	เนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งที่พบเห็นในชุมชน	4.73	0.46	มากที่สุด
10	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.80	0.41	มากที่สุด
11	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ	4.67	0.49	มากที่สุด
12	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	4.73	0.46	มากที่สุด
13	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	4.80	0.41	มากที่สุด
14	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	4.87	0.35	มากที่สุด
15	นักเรียนต้องการเข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะนี้อีก	4.73	0.46	มากที่สุด
ภาพรวม		4.79	0.02	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กิจกรรมมีความสนุกและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4 รายการ ได้แก่ เนื้อหาสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อน เนื้อหาเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน และกิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ นักเรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น และกิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภายหลังการจัดการเรียนรู้

ภายหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยทักษะการฟังมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเขียน การพูด และการอ่าน ตามลำดับ ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้จากการออกแบบกิจกรรมที่ให้นักเรียนรับฟังคำศัพท์ ประโยคคำสั่ง และบทสนทนาซ้ำในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เช่น การแนะนำตนเองและครอบครัว การบอกเส้นทาง การซื้อขายสินค้า และการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่สำคัญในชุมชน การรับฟังภาษาในบริบทที่คุ้นเคยอาจช่วยลดภาระในการทำ ความเข้าใจเนื้อหา เนื่องจากนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ดังกล่าวอยู่ก่อนแล้ว จึงสามารถเชื่อมโยงเสียง คำศัพท์ และความหมายได้ง่ายขึ้น การใช้ชุมชนเป็นฐานมิได้หมายถึงการนำผู้เรียนออกไปศึกษานอกห้องเรียนเท่านั้น แต่เป็นการนำประสบการณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และทรัพยากรในชุมชนมาเป็นเนื้อหาและสถานการณ์สำหรับการใช้ภาษา กลไกดังกล่าวทำให้ภาษาอังกฤษเปลี่ยนจากเนื้อหาที่เป็นนามธรรมไปเป็นเครื่องมือสำหรับอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนรู้จักและมีประสบการณ์โดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดของ Kramsch, C. ซึ่งอธิบายว่า ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กัน การเรียนรู้ภาษาจึงเกี่ยวข้องทั้งกับความรู้ทางภาษา ความหมาย และบริบททางสังคมวัฒนธรรม การนำเรื่องราวในชุมชนมาใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษจึงอาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจว่าการเลือกใช้ภาษาแต่ละรูปแบบสัมพันธ์กับบุคคล สถานการณ์ และจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร (Kramsch, C., 1998) ผลการวิจัยมีทิศทางสอดคล้องกับ สุชานาฏ สิตานุรักษ์ ซึ่งพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาในชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัวสามารถสนับสนุนการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนได้ งานดังกล่าวสนับสนุนข้อสังเกตว่า ความคุ้นเคยกับเนื้อหาอาจเป็นพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้เรียนให้ความสนใจกับการใช้ภาษาได้มากขึ้น แทนที่จะต้องใช้ความพยายามส่วนใหญ่ไปกับการทำความเข้าใจบริบทที่ไม่คุ้นเคย (สุชานาฏ สิตานุรักษ์, 2565)

ทักษะการอ่านมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทักษะด้านอื่น แม้ยังอยู่ในระดับดีมาก ข้อค้นพบนี้อาจเกี่ยวข้องกับสัดส่วนของกิจกรรมที่เน้นการฟังและการโต้ตอบ อีกทั้งการอ่านต้องอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างประโยค และการตีความข้อความร่วมกัน จึงอาจต้องการใช้ระยะเวลาและการฝึกอย่างต่อเนื่องมากกว่าการสื่อสารผ่านข้อความหรือบทสนทนาสั้น ๆ ผลที่แตกต่างกันระหว่างทักษะจึงสะท้อนว่า การใช้ชุมชนเป็นฐานควรออกแบบภาระงานให้สมดุล โดยเพิ่มกิจกรรมอ่านข้อมูลจากป้าย หรือเอกสารในชุมชน แล้วเชื่อมโยงไปสู่การพูดและการเขียน

2. การเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

นักเรียนมีคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจสัมพันธ์กับองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความหมายของเนื้อหา โอกาสในการใช้ภาษา และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียน ประการแรก การใช้เนื้อหาจากชุมชนช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาเข้ากับประสบการณ์เดิม เนื่องจากนักเรียนไม่จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทใหม่ทั้งหมด แต่สามารถมุ่งเรียนรู้คำศัพท์ โครงสร้างประโยค และวิธีถ่ายทอดข้อมูลที่ตนรู้อยู่แล้วเป็นภาษาอังกฤษได้ ประการที่สอง กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร เช่น การสอบถามข้อมูล การอธิบายสถานที่ การซื้อขายสินค้า และการนำเสนอเรื่องราวของชุมชน การฝึกในลักษณะดังกล่าวแตกต่างจากการจดจำคำศัพท์หรือกฎไวยากรณ์โดยแยกออกจากสถานการณ์ใช้ภาษา ประการที่สาม การทำงานร่วมกับครูและเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้รับแบบอย่าง ความช่วยเหลือ และข้อมูลย้อนกลับระหว่างปฏิบัติกิจกรรม จึงมีโอกาสสังเกตข้อจำกัดในการใช้ภาษาและปรับแก้การสื่อสารของตน กลไกด้านปฏิสัมพันธ์สามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีสังคมวัฒนธรรมของ Vygotsky, L. S. ซึ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการช่วยเสริมศักยภาพภายในเขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development: ZPD) เมื่อนักเรียนได้รับคำแนะนำ แบบอย่าง หรือความช่วยเหลือจากครูและเพื่อนในระดับที่เหมาะสม นักเรียนย่อมมีโอกาสปฏิบัติภาระงานที่ยังไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง และค่อย ๆ พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเป็นอิสระมากขึ้น (Vygotsky, L. S., 1978) ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะการสื่อสารของ Canale, M. & Swain, M. ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะด้านไวยากรณ์ สมรรถนะด้านภาษาศาสตร์สังคม และสมรรถนะด้านกลยุทธ์การสื่อสาร แนวคิดดังกล่าวชี้ว่า ความสามารถในการสื่อสารมิได้พิจารณาเพียงความถูกต้องของคำศัพท์และโครงสร้างภาษา แต่รวมถึงความสามารถในการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท และการใช้กลยุทธ์เพื่อรักษาการสื่อสารเมื่อเกิดข้อจำกัดทางภาษา การจัดกิจกรรมที่จำลองหรือเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงจึงอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาความสามารถเหล่านี้ร่วมกัน (Canale, M. & Swain, M., 1980) ในทำนองเดียวกัน Richards, J. C. เสนอว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนข้อมูล และใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายที่มีความหมาย การบูรณาการแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับบริบทชุมชนจึงมีความสอดคล้องกันในเชิงหลักการ กล่าวคือ แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกำหนดลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ ขณะที่บริบทชุมชนเป็นแหล่งเนื้อหา และสถานการณ์ที่ทำให้กระบวนการสื่อสารมีความหมายต่อผู้เรียน (Richards, J. C., 2006) ผลการวิจัยมีทิศทางสอดคล้องกับ กานต์ญาณิศา สุนทร และคณะ ซึ่งพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จำลอง และนักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (กานต์ญาณิศา สุนทร และคณะ, 2564) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยดังกล่าวเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และมุ่งประเมินเฉพาะทักษะการพูด ขณะที่การวิจัยครั้งนี้เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน และครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ความแตกต่างด้านแบบแผนการวิจัยและขอบเขตของตัวแปรจึงทำให้ไม่สามารถนำขนาดของผลที่พบมาเปรียบเทียบกันโดยตรงได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังมีทิศทางสอดคล้องกับ ธนัญญา ชื่นสุคนธ์ และธนดล ภูสีฤทธิ์ ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบเกมคำศัพท์มีคะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (ธนัญญา ชื่นสุคนธ์ และธนดล ภูสีฤทธิ์, 2567) งานวิจัยดังกล่าวใช้เกมคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหลักและประเมินทักษะการพูด ขณะที่การวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาจากชุมชนและประเมินทักษะทางภาษาหลายด้าน ผลที่มีทิศทางใกล้เคียงกันจึงอาจสะท้อนบทบาทร่วมของการมีส่วนร่วมและโอกาสในการใช้ภาษา แต่ยังไม่เพียงพอที่จะยืนยันว่ากิจกรรมทั้งสองรูปแบบมีกลไกหรือประสิทธิผลเท่าเทียมกัน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายการกิจกรรมมีความสนุกและน่าสนใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับความหลากหลายของกิจกรรม ได้แก่ เกมภาษาอังกฤษ เพลง การทำงานกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ และการใช้สถานการณ์จากชุมชน กิจกรรมเหล่านี้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสื่อสารกับเพื่อนมากกว่าการรับฟังคำอธิบายเพียงอย่างเดียว อีกทั้งเนื้อหาที่ใกล้ตัวอาจช่วยให้นักเรียนมองเห็นจุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษได้ชัดเจนขึ้น จึงมีแนวโน้มที่จะรับรู้กิจกรรมในทางบวกผลการวิจัยแตกต่างจาก กานต์ญาณิศ สุนทร และคณะ ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมบทบาทสมมติในระดับมาก (กานต์ญาณิศ สุนทร และคณะ, 2564) และแตกต่างจาก ธนัญญา ชื่นสุคนธ์ และธนดล ภูสีฤทธิ์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม CLT ประกอบเกมคำศัพท์ในระดับมาก ความแตกต่างดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับช่วงวัยของผู้เรียน เนื้อหาและรูปแบบกิจกรรม ระยะเวลาดำเนินการ ความคุ้นเคยกับผู้สอน บริบทของสถานศึกษา และเกณฑ์ที่ใช้แปลผล จึงไม่ควรสรุปจากค่าเฉลี่ยเพียงอย่างเดียวว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสร้างความพึงพอใจได้ดีกว่ากิจกรรมรูปแบบอื่น (ธนัญญา ชื่นสุคนธ์ และธนดล ภูสีฤทธิ์, 2567) ผลการวิจัยยังพิจารณาพร้อมกับ ชญานุช เข้มทอง และวิชยา โยชิตะ ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับเทคนิคช่วยจำอยู่ในระดับมาก ข้อค้นพบดังกล่าวสนับสนุนว่า กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เชิงบวกต่อการเรียนรู้ (ชญานุช เข้มทอง และวิชยา โยชิตะ, 2566) อย่างไรก็ตาม ระดับความพึงพอใจอาจแตกต่างกันตามรูปแบบกิจกรรมและบริบทของผู้เรียน ความพึงพอใจเป็นข้อมูลที่สะท้อนการรับรู้ของนักเรียนในช่วงเวลาหนึ่ง จึงไม่ควรใช้เป็นหลักฐานยืนยันการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษโดยลำพัง แต่ควรพิจารณาพร้อมกับผลการทดสอบและการประเมินทักษะ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมีเพียง 15 คน และผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม นักเรียนอาจตอบแบบสอบถามในเชิงบวกจากความเกรงใจ ความตื่นเต้นต่อกิจกรรมใหม่ หรือความต้องการตอบให้เป็นที่ยอมรับ ผลความพึงพอใจจึงควรตีความเฉพาะภายในกลุ่มตัวอย่างและบริบทที่ศึกษา

โดยสรุป ผลการวิจัยสะท้อนว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในทิศทางที่ดี กลไกที่อาจเกี่ยวข้อง ได้แก่ ความใกล้ตัวของเนื้อหา การเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิม การฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีความหมาย การมีปฏิสัมพันธ์ และการได้รับความช่วยเหลือระหว่างเรียน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้บริบทชุมชนเป็นฐานตามแนวคิด C-T-P-R Model

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านสะแกคำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 15 คน โดยจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน รวมระยะเวลา 24 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49) โดยทักษะการฟังมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การเขียน การพูด และการอ่าน ตามลำดับ นอกจากนี้ นักเรียนมีคะแนน หลังเรียน ($\bar{X} = 25.47$, S.D. = 1.92) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 13.20$, S.D. = 2.18) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลดังกล่าวสะท้อนว่า ภายหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงขึ้นและมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผลการวิจัยควรตีความภายในขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างและบริบทที่ศึกษา เนื่องจากการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังโดยไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ญาณิศา สุนทร และคณะ. (2564). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 15(3), 131-141.
- ชญาณูช เข้มทอง และวิชา โยชีตะ. (2566). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับเทคนิคช่วยจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 17(2), 203-213.
- ธนัญญา ชื่นสุนันท์ และธนดล ภูสีฤทธิ์. (2567). การจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ประกอบเกมคำศัพท์เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 18(2), 139-147.
- ธนาภัสสร สุนธิรักษ์ และคณะ. (2566). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภออลานสักรังสรรค์สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดอุทัยธานี. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 9(2), 211-226.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 (ฉบับย่อ). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุชานาฏ สิตานุรักษ์. (2565). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ “ชุมชนของเรา” เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ชุมชนป่าดุ่มดอน อำเภอพร้าวก้างเข่ง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่, 23(1), 240-255.
- Canale, M. & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1-47.
- Kramsch, C. (1998). *Language and culture*. New York: Oxford University Press.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. New York: Cambridge University Press.
- UNESCO. (2025). What you need to know on lifelong learning. Retrieved January 24, 2026, from <https://www.unesco.org/en/lifelong-learning/need-know>

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*.
London: Harvard University Press.